

זוהר היומי

זוהר ויקרא – דף פ"ה ע"ב

פרשת קדושים

♦ הקטע מתחיל בדף הקודם (פ"ה ע"א) ומסתיים בדף זה ♦

טקסט הזוהר

ובאורח מישר. ההוא מלך סלקא, וסטי אורחין, ולית מאן דיתחבר בה, וכלא דחין ליה לבר, ואזיל ושאט בעלמא ולא ישכח אתר. מאן גרים ליה האי. ההוא דסאטי ליה מאורח מישר, הדא הוא דכתיב ולפני עור לא תתן מכשול. ובגניי כף כתיב, ויראת מאלהיה אני יי'.

תרגום לעברית

ומי שעוסק (שלומד) בתורה ולא משתדל בה בדרך אמת ובדרך ישרה, אותו הדבר עולה וסוטה בדרך, ואין מי שיתחבר עמו, והכל דוחים אותו החוצה, והולך ומשוטט בעולם ולא ימצא מקום. מי גרם לו את זה? אותו שהסטה אותו מדרך הישר. זהו שכתוב ולפני עור לא תתן מכשול. ומשום כף כתוב, ויראת מאלהיה אני ה'.

טקסט הזוהר

ומאן דתיאובתיה למלעי באורייתא, ולא אשכח מאן דיוליף ליה, והוא ברחימותא דאורייתא, לעי בה, ומגמגם בה, בגמגומא דלא ידע. כל מלך ומלך סלקא, וקודשא בריך הוא חדי בההיא מלך, וקביל לה, ונטע לה סחרניה דההוא נחלא, ואתעבידו

מאלין מלין אילנין רברבין, ואקרוין ערבי נחל, הדא הוא דכתיב, (משלי ה) באהבתה תשגה תמיד.

תרגום לעברית

ומי שתשוקתו לעסק בתורה ולא מוצא מי שילמד אותו, והוא באהבת התורה לומד אותה, ומגמגם בה בגמגום שאינו יודע - כל דבור ודבור עולה, והקדוש ברוך הוא שמח באותו דבור ומקבל אותו, ונוטע אותו סביב אותו הנחל, ונעשים מאותם דבורים עצים גדולים, ונקראים ערבי נחל. זהו שכתוב (משלי ה) באהבתה תשגה תמיד.

טקסט הזהר

ודוד מלכא אמר, (תהלים פו) הורני יי' דרכך אהלך באמתך. וכתיב (תהלים כז) ונחני בארץ מישור למען שוררי. זכאין אינון דיידעין אורחוי דאורייתא, ומשתדלי בה בארץ מישור, דאינון נטעין אילנין דחייזין לעילא, דכלהו אסוותא. ובגין כה כתיב, (מלאכי ב) תורת אמת היתה בפיהו. וכי אית תורה דלאו איהי אמת. אין כגוונא דאמרן, דאורי מאן דלא ידע, ולא איהו קשוט וההוא דאוליף מלה מיניה, אוליף מלה דלא איהו אמת. ובגין כה כתיב, תורת אמת היתה בפיהו.

תרגום לעברית

ודוד המלך אמר, (תהלים פו) הורני ה' דרכך אהלך באמתך. וכתיב (שם כז) ונחני בארץ מישור למען שוררי. אשרי אותם שיודעים את דרכי התורה ומשתדלים בה בדרך ישרה, שהם נוטעים עצי חיים למעלה, שכלם רפואה. ומשום כה כתוב, (מלאכי ב) תורת אמת היתה בפיהו. וכי יש תורה שאינה אמת? כן, כמו שאמרנו, שמורה מי שלא יודע, ואינו אמת, ואותו שלומד ממנו, לומד דבר שאינו אמת. ומשום כה כתוב, תורת אמת היתה בפיהו.

ועם כל דא, מבְּעֵי לִיָּה לְבַר נָשׁ לְמִילָה מְלִי דְאֹרִייתָא מְכַל בַּר נָשׁ, אֲפִילוּ מִמָּאן דְּלֹא יָדַע. בְּגִין דְּעַל דָּא יִתְעַר בְּאֹרִייתָא, וְיִיתִי לְמִילָה מִמָּאן דְּיָדַע, וּלְבַתֵּר אֲשַׁתְּכַח, דְּאָזִיל בָּהּ בְּאֹרִייתָא בְּאַרְחָ קְשׁוּט. תָּא חֲזִי, יִשְׁתַּדַּל בַּר נָשׁ בְּעֶלְמָא בְּאֹרִייתָא וּפְקוּדוֹי, אֲפִילוּ דְּלֹא עֲבִיד לְשִׁמְהָ, דְּמַתּוּף שְׁלֹא לְשִׁמְהָ בָּא לְשִׁמְהָ.

תרגום לעברית

ועם כל זה, צריך אדם ללמד דברי תורה מכל אדם, אפילו ממי שאינו יודע. משום שעל כן יתעורר בתורה, ויבא ללמד ממי שידע, ואחר כך נמצא שהולך בתורה בדרך אמת. בא ראה, ישתדל אדם בעולם בתורה ובמצוותיה אפילו שאין עושה לשמה, שמתוך שלא לשמה בא לשמה.

טקסט הזוהר

רבי יוסי פתח קרא אבתריה ואמר, (ויקרא יט) לא תעשו עול במשפט וגו'. לא תעשו עול במשפט, כמשמעו. אבל הוּא אֵתְמַר, דְּפִרְשָׁתָא דָּא מְלִין עֲלֵאִין וְיִקְרִין אִית בָּהּ בְּפִקּוּדֵי אֹרִייתָא. הָאִי קָרָא מְסֻפִּיָּה קָא מְשַׁמַּע, דְּכִתִּיב בְּצֶדֶק תִּשְׁפּוּט עַמִּיתָהּ. תָּא חֲזִי, תְּרִי דְּרָגִין אֵינוֹן הֵכָא: מְשַׁפֵּט, וְצֶדֶק. מַה בֵּין הָאִי לְהָאִי. אֵלֹא חַד רַחֲמִי, וְחַד דִּינָא, וְדָא אֲתַבְסֵם בְּדָא.

תרגום לעברית

רבי יוסי פתח בפסוק אחריו ואמר, לא תעשו עול במשפט וגו'. לא תעשו עול במשפט, כמשמעו. אבל הרי נאמר, שפפרשה הוּא יֵשׁ בָּהּ דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים וְנִכְבָּדִים בְּמַצּוֹת הַתּוֹרָה. מְסוּף הַפְּסוּק הֵזֶה מְשַׁמַּע, שְׁכַתּוּב בְּצֶדֶק תִּשְׁפּוּט עַמִּיתָהּ. בָּא רָאָה, שְׁתֵּי דְּרָגוֹת הֵן כָּאֵן - מְשַׁפֵּט וְצֶדֶק. מַה בֵּין זֶה לָזֶה? אֵלֹא אֶחָד רַחֲמִים וְאֶחָד דִּין, וְזֶה מִתְבַּשֵּׁם עִם זֶה.

כַּד אֶתְעַר צֶדֶק, דָּאִין דִּינָא לְכָלָא כַּחֲדָא, דְּלִית בֵּיה רַחֲמִי, וְלֹא וּוְתַרְנוּתָא. כַּד אֶתְעַר מִשְׁפָּט, אִית בֵּיה רַחֲמִי. יָכוֹל יְהֵא כָלָא בְּמִשְׁפָּט. אֶתָּא קָרָא וְאָמַר, בְּצֶדֶק תִּשְׁפּוּט עֲמִיתָהּ. מַאי טַעְמָא. בְּגִין דְּצֶדֶק לֹא דָאִין לְדָא וְשָׂבִיק לְדָא, אֶלָּא כָלְהוּ כַּחֲדָא בְּשִׁקּוּלָא חֲדָא. כְּגִוּוֹנָא דָּא לֹא תִשָּׂא פָּנֵי דָל וְלֹא תִהְדַּר פָּנֵי גָדוֹל, אֶלָּא כָלְהוּ בְּשִׁקּוּלָא חֲדָא, בְּצֶדֶק. יָכוֹל יְהֵא כָלָא דִּינָא בְּצֶדֶק בְּלַחֲדוּי. אֶתָּא קָרָא וְאָמַר תִּשְׁפּוּט, דְּבָעֵי לְחַבְרָא לְהוּ כַּחֲדָא, דְּלֹא יִשְׁתַּכַּח דָּא בְּלֹא דָּא, וְהֵא שְׁלִימוּ דִּינָא.

תרגום לעברית

כְּשִׁמְתַּעוּרָר צֶדֶק, הוּא דִן אֶת הַכֹּל כְּאַחַד, שְׂאִין בּוֹ רַחֲמִים וְלֹא וְתַרְנוּת. כְּשִׁמְתַּעוּרָר מִשְׁפָּט, יֵשׁ בּוֹ רַחֲמִים. יָכוֹל יְהִיָּה הַכֹּל בְּמִשְׁפָּט? בָּא הַכְּתוּב וְאָמַר, בְּצֶדֶק תִּשְׁפּוּט עֲמִיתָהּ. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שֶׁצֶדֶק לֹא דִן אֶת זֶה וְעוֹזֵב אֶת זֶה, אֶלָּא כָלָם כְּאַחַד בְּמִשְׁקָל אֶחָד. כִּמוֹ כֵּן, לֹא תִשָּׂא פָּנֵי דָל וְלֹא תִהְדַּר פָּנֵי גָדוֹל, אֶלָּא כָלָם בְּמִשְׁקָל אֶחָד, בְּצֶדֶק. יָכוֹל יְהִיָּה הַכֹּל בְּצֶדֶק בְּלִבְדּוֹ? בָּא הַכְּתוּב וְאָמַר תִּשְׁפּוּט, שְׂצָרִיָּה לְחַבְרָא אוֹתָם כְּאַחַד שְׁלֹא יִמָּצֵא זֶה בְּלִי זֶה, וְזוֹהֵי שְׁלֵמוֹת הַדִּין.

טקסט הזוהר

וְכָל כַּךְ לְמָה. בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא שְׂכִיחַ תַּמָּן. וּבְגִינֵי כַךְ בָּעֵי לְאַשְׁלֵמָא דִּינָא. כְּגִוּוֹנָא דְּאִיהוּ עֶבֶד לְתַתָּא, כְּגִוּוֹנָא דִּילִיָּה מִמֶּשׁ עֶבֶד לְעִילָא. וְתָא חֲזִי, קוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא שׁוֹי כּוּרְסִיָּא דִּינָא, בְּשַׁעֲתָא דִּדְיָנֵי יַתְבִּין, הֵדָּא הוּא דְּכַתִּיב, (תהלים ט) כּוֹנֵן לְמִשְׁפָּט כֶּסֶּאֱוֹ. וּמִתַּמָּן אֶתְתַּקֵּן כּוּרְסִיָּה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא. וּמֵאֵן אִיהוּ כּוּרְסִיָּה. אֵלִין אִינוּן צֶדֶק וּמִשְׁפָּט. הֵדָּא הוּא דְּכַתִּיב, (תהלים פט) צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כֶּסֶּאֱוֹ. וּמֵאֵן דְּדָאִין דִּינָא, בָּעֵי לְמִידֵּן (ס'א למיתב) בְּכוּרְסִיָּה דְּמִלְכָּא. וְאִי פָּגִים חַד מִנֵּיהוּ, כְּאֵלוּ

פגים לכורסיה דמלכא. וכדין קודשא בריה הוא אסתלק מביניהו דדייני, ולא קאים בדיניהו. ומאי אמר. (תהלים יב) עתה אקום יאמר יי' וגו'. ורוחא דקודשא אמר, (תהלים נז) רומה על השמים אלהים.

תרגום לעברית

וכל כך למה? משום שהקדוש ברוך הוא מצוי שם. ומשום כך צריך להשלים את הדין. כמו שהוא עושה למטה, כמו שלו ממש עושה למעלה. ובא ראה, הקדוש ברוך הוא שם כסא של דין בשעה שיושבים הדיינים, זהו שכתוב (תהלים ט) כונן למשפט כסאו. ומשם נתקן כסאו של הקדוש ברוך הוא. ומי הוא הכסא? אלו הם צדק ומשפט. זהו שכתוב (שם פט) צדק ומשפט מכון כסאך. ומי שדן דין, צריך לדון (לשבת) בכסא המלך. ואם פוגם אחד מהם, כאלו פגם את כסא המלך. ואז הקדוש ברוך הוא מסתלק מבין הדיינים, ולא עומד בדיניהם. ומה אומר? (שם יב) עתה אקום יאמר ה' וגו'. ורוח הקדש אומרת, (שם נז) רומה על השמים אלהים.

◆ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (פ"ו ע"א) ◆

טקסט הזוהר

רעיא מהימנא (ויקרא יט) לא תשנא את אחיך בלבבך הוכח תוכיח את עמיתך וגו'. פקודא דא, לאוכחא לההוא דחטי, למחזי ליה רחימו סגיא, דרחים ליה, בגין דלא יתענש איהו. דהא בקודשא בריה הוא כתיב, (משלי ג) כי את אשר יאהב יי' יוכיח. וכמה דקודשא בריה הוא עביד ואוכח למאן דרחים ליה, הכי יוליף פר נש מההוא ארחא, ויוכח לחבריה. קודשא בריה הוא במאי אוכח לפר נש. אוכח ליה ברחימו בסתרא, אי יקבל ליה יאות. ואי לא, אוכח ליה בין רחימוי. אי יקבל יאות. ואי לא, אוכח ליה באתגלייא לעיניהון דכלא. אי יקבל יאות. ואי לאו, שרי ליה, ולא אוכח ליה, ושביק

לא תשנא את אחיך בלבבך הוכח תוכיח את עמיתך וגו'. מצוה זו להוכיח את אותו שחטא להראות לו אהבה רבה, שאוהב אותו, כדי שהוא לא יענש. שהרי כתוב בקדוש ברוך הוא, כי את אשר יאהב ה' יוכיח. וכמו שעושה הקדוש ברוך הוא ומוכיח את מי שאוהב אותו, כך ילמד אדם מאותה הדרך ויוכיח את חברו. במה מוכיח הקדוש ברוך הוא את האדם? הוא מוכיחו באהבה בסתר. אם יקבל אותו - יפה. ואם לא מוכיחו בין אוהביו, אם יקבל - יפה, ואם לא - מוכיחו בגלוי לעין כל. אם יקבל - יפה. ואם לא - מניח אותו ולא מוכיח אותו, ועוזב אותו שילך ויעשה את רצונו.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.